

PEFC vs FSC - to veier til samme mål?

Nils Bøhn, Skog & Tre 2019

Samme mål

Begge systemene skal sikre at skogen drives bærekraftig, gjennom:

- Krav til skogbehandlingen
- Rutiner for å sikre at skogbehandlingskravene følges
- Intern kontroll/revisjon og ekstern revisjon
- Gjennom krav/tiltak som skal sikre kontinuerlig forbedring
- Bred deltakelse fra interessenter – consensus-prosess

Begge systemene skal dokumentere at skogprodukter kommer fra et bærekraftig skogbruk, gjennom:

- Sporbarhetssertifisering
- Produktmerking

Ulikt utgangspunkt

FSC ble etablert i 1993 for å svare ut kritikken mot tropisk skogbruk og industriskogbruket

- Tilpasset de utfordringer disse sto overfor og disse eiendommers administrative kapasitet

PEFC ble etablert i 1999 som et alternativ for familieskogbruket i Europa

- Tilpasset mindre og mellomstore skogeierdommer, med stor vekt på gruppesertifisering.

PEFC og FSC i Norge

PEFC

- Skjer etter en norsk nasjonal PEFC-standard, revidert sist i 2016, basert på Levende Skog-standardene fra 1998 og 2006.
- Praktisk talt alt tømmer som hogges for salg er PEFC-sertifisert

FSC

- Skjer i dag etter en generisk FSC-standard utarbeidet av sertifiseringsorganet
- Det er nå oppnådd enighet om et utkast til en nasjonal FSC-standard
- Ca 5 % av skogarealet i Norge er dobbeltsertifisert. Dette gjelder ca 100 skogeiendommer

PEFC- vs FSC-krav i Norge (1)

Selve skogsdriften

- I praksis er kravene til selve skogsdriften de samme i PEFC og FSC

Foryngelse

- PEFC med noe mer fokus på oppfølgingen av foryngelsen/etablering av skog
- FSC har noe mer begrensinger på tiltak som er viktige for å oppnå tilfredsstillende foryngelse/etablering av hensyn til andre miljøverdier.

Avsetting av areal

- FSC krav om at 10 % av skogen settes av for biologisk mangfold, herav minst 5 % urørt. Dersom vernet areal og nøkkelbiotoper ikke er nok må skogeier sette av annen eldre skog.
- PEFC krav om kartfesting av minst 5% BVO på eiendommer med landskapsplan. Verneområder/ nøkkelbiotoper kartfestet på alle eiendommer, samtidig som en forholder seg til miljødatabaser.

PEFC- vs FSC-krav i Norge (2)

Forholdet til andre interessenter

- Omtrent tilsvarende krav om hensyn til friluftsliv, kulturminner og andre verdier i skogen
- FSC har i tillegg krav for å sikre dialog med andre brukerinteresser gjennom et årlig møte eller på andre måter.

Forholdet til reindriftsamene

- PEFC – baseres på reindrifftsloven som definerer reindrifftsamenes rettigheter
- FSC – har internasjonalt sterk fokus på urbefolkning. Reindriftssamene med betydelig innflytelse på skogbruket i reindriftsområdene.

PEFC- vs FSC-krav i Norge (3)

Planlegging, overvåkning, rutiner og dokumentasjon

- Både FSC og PEFC har krav om plan, som delvis oppfylles gjennom tilgjengelige databaser.
- FSC krever i tillegg kartfesting av bevaringsnettverket og HCV. PEFC har tilsvarende krav for større eiendommer.
- FSC har krav til overvåkning, evaluering, analyse og jevnlig oppdatering av planer og rutiner på eiendomsnivå. I PEFC skjer dette i stor grad nasjonalt og hos sertifikatholder.

Klima

- FSC vektlegger ikke skogens rolle i klimasammenheng
- PEFC har en mer positiv tilnærming til skogkulturtiltak som et viktig tiltak for å øke CO₂-opptaket og har definert minstealder for hogst.
- PEFC-kravene innebærer også en litt mindre begrensning i avvirkningsmulighetene og dermed muligheten for bruk av tre enn FCS

Oppsummering

- I praksis er det liten forskjell i skogbehandlingen mellom en FSC-sertifisert og en PEFC-sertifisert eiendom.
- FSC legger mer vekt på å kartfeste og avsette arealer for biologiske mangfold enn PEFC, mens PEFC legger mer vekt på klima enn FSC
- Selv med muligheten for gruppesertifisering, setter FSC store krav til administrasjon på eiendomsnivå (kommunikasjon med reindriften og andre interesse, overvåkning, evaluering, rutiner, dokumentasjon/rapportering).
- FSC krever derfor administrativt apparat . Selv da må det være en klar merpris for tømmeret for å gjøre det interessant for skogeierne.
- For det store flertallet skogeiere og sannsynligvis mer enn 90 % av det norske skogarealet vil PEFC være det eneste aktuelle alternativet i framtida.